Európsky parlament
2014-2019

Dokument na schôdzu

B8-1253/2016

21.11.2016

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

v súlade s článkom 123 ods. 2 rokovacieho poriadku

o situácii v Sýrii
(2016/2933(RSP))

Victor Boştinaru, Clara Eugenia Aguilera García, Nikos Androulakis, Maria Arena, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Biljana Borzan, Soledad Cabezón Ruiz, Nicola Caputo, Andrea Cozzolino, Andi Cristea, Viorica Dăncilă, Monika Flašíková Beňová, Doru-Claudian Frunzulică, Neena Gill, Michela Giuffrida, Sergio Gutiérrez Prieto, Eva Kaili, Miapetra Kumpula-Natri, Krystyna Łybacka, Alessia Maria Mosca, Victor Negrescu, Vincent Peillon, Pina Picierno, Kati Piri, Miroslav Poche, Liliana Rodrigues, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Daciana Octavia Sârbu, Siôn Simon, Tibor Szanyi, Claudia Țapardel, Elena Valenciano, Julie Ward, Carlos Zorrinho, Knut Fleckenstein, Andrejs Mamikins
v mene skupiny S&D

B8-1253/2016

Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v Sýrii
(2016/2933(RSP))

Európsky parlament,

– so zreteľom na zásady Charty OSN,

– so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN o ISIS/Dá'iš a Fronte an-Nusra a o konflikte v Sýrskej arabskej republike, najmä rezolúcie 2118 (2013), 2139 (2014), 2165 (2014), 2191 (2014), 2199 (2015), 2254 (2015), 2258 (2015) a 2268 (2016),

– so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Sýrii vrátane uznesenia zo 6. októbra 2016[1],

– so zreteľom na závery Rady o Sýrii zo 17. októbra 2016,

– so zreteľom na závery Európskej rady o vonkajších vzťahoch z 20. októbra 2016,

– so zreteľom na vyhlásenie podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Federici Mogheriniovej o Rusku a Medzinárodnom trestnom súde zo 17. novembra 2016,

– so zreteľom na článok 123 ods. 2 rokovacieho poriadku,

A. keďže boje v Sýrii naďalej pokračujú bez oslabenia a humanitárna situácia sa ďalej zhoršuje; keďže závažný nedostatok základných potravín a zdravotníckych potrieb postihuje obyvateľstvo východného Aleppa a ďalších obliehaných miest, ako napríklad mesta Zabadáni kontrolovaného rebelmi a obcí Kefraya a Foua v provincii Idlib, ktoré sú pod kontrolou vlády;

B. keďže všetky strany konfliktu páchali závažné porušovanie medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva, vrátane používania zbraní bez výberu cieľa, zápalných, barelových a protibunkrových bômb v civilných oblastiach, a látok uvedených ako chemické zbrane podľa Dohovoru o zákaze vývoja, výroby, hromadenia a použitia chemických zbraní a o ich zničení; keďže sa nedodržiavajú zásady predbežnej opatrnosti a primeranosti; keďže sa cielene útočí na civilné oblasti, školy, nemocnice, humanitárnych pracovníkov a utečenecké tábory; keďže vojnové zločiny a zločiny proti ľudskosti by nemali zostať nepotrestané;

C. keďže svet bol opakovane zdesený zverstvami ISIS/Dá'iš a ďalších džihádistických skupín, používaním brutálnych popráv a neskrývaného sexuálneho násilia, únosov, mučenia, nútenej konverzie a otroctva žien a dievčat; keďže na teroristické útoky sú verbované a zneužívané deti; keďže existujú vážne obavy o situácii obyvateľstva žijúceho v oblastiach, ktoré sú v súčasnosti pod kontrolou ISIS/Dá'iš, a o jeho možnom využívaní ako ľudských štítov počas oslobodzovacej kampane;

[1] Prijaté texty, P8_TA(2016)0382.

D. keďže všetci ozbrojení aktéri vrátane Ruska a všetkých ostatných síl zapojených do leteckého boja musia plne rešpektovať medzinárodné humanitárne právo a zdržať sa úmyselných útokov na civilné obyvateľstvo a kľúčovú civilnú infraštruktúru;

E. keďže Sýria podpísala, ale neratifikovala Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu (MTS); keďže generálny tajomník OSN Pan Ki-mun opakovane vyzval Bezpečnostnú radu OSN, aby postúpila situáciu v Sýrii Medzinárodnému trestnému súdu; keďže Rusko a Čína blokujú akýkoľvek pokrok v otázke zodpovednosti v Sýrii tým, že vetujú všetky rezolúcie Bezpečnostnej rady, ktoré by MTS udelili mandát na vyšetrovanie hrozných zločinov spáchaných počas konfliktu v Sýrii; keďže táto chýbajúca zodpovednosť vyvoláva ďalšie brutálne činy a znásobuje utrpenie obetí;

1. opätovne vyjadruje vážne znepokojenie nad pokračujúcimi bojmi a zhoršenou humanitárnou situáciou v Sýrii; odsudzuje bránenie dodávkam humanitárnej pomoci; zdôrazňuje, že úmyselné vyhladovanie obyvateľstva je zakázané medzinárodným humanitárnym právom; naliehavo vyzýva všetky strany, aby zabezpečili, že humanitárna pomoc sa dostane ku všetkým ľuďom v núdzi v celej Sýrii, a umožnili okamžitý zdravotnícky odsun z východného Aleppa a všetkých ďalších obliehaných oblastí;

2. čo najdôraznejšie odsudzuje brutálne činy a rozsiahle porušovanie ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva páchané Asadovymi ozbrojenými silami s podporou Ruska a ozbrojených skupín podporovaných Iránom, ako aj porušovanie ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva páchané neštátnymi ozbrojenými skupinami, a to najmä ISIS/Dá'iš, Frontom an-Nusra a ďalšími džihádistickými skupinami;

3. je rovnako znepokojený, opätovne zdôrazňujúc svoje znepokojenie nad situáciou vo východnom Aleppe a odsudzujúc ťažké bombardovanie Asadovym režimom a Ruskom počas posledných týždňov, vysokým počtom rakiet, ktoré v posledných dňoch odpaľujú ozbrojené opozičné skupiny v západnom Aleppe, a súvisiacimi civilnými obeťami; zdôrazňuje, že je potrebné, aby všetky strany venovali maximálnu pozornosť a prijali všetky potrebné opatrenia na ochranu civilistov, bez ohľadu na ich etnickú identitu alebo náboženské presvedčenie;

4. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby aktívne podporovali osobitné vyšetrovanie udalostí v Aleppe, ktorému udelila mandát Rada OSN pre ľudské práva v októbri 2016 a ktoré vykonáva medzinárodná vyšetrovacia komisia pre Sýriu, s cieľom určiť všetkých zodpovedných za porušovanie medzinárodného humanitárneho práva v Aleppe, najmä za ohavné útoky na civilnú infraštruktúru, školy a nemocnice;

5. je pevne presvedčený, že nemôže existovať žiadne vojenské riešenie konfliktu; vyzýva na okamžité ukončenie bojov a stabilné prímerie, ktoré pripraví pôdu na obnovenie rokovaní o politickej transformácii v krajine; je znepokojený tým, že Rusko výrazne posilňuje svoje námorné sily vo východnom Stredozemí a obnovuje veľké letecké útoky, čo by mohlo viesť aj k ďalšiemu zintenzívneniu útokov na východné Aleppo; naliehavo vyzýva všetky hlavné svetové a regionálne mocnosti, aby využili svoj vplyv na sýrsku vládu a sýrsku opozíciu na zastavenie občianskej vojny, vytvorenie podmienok na obnovenie mierového procesu, vypracovanie opatrení na vytváranie dôvery a zabezpečenie rýchleho, neobmedzeného a bezpečného prístupu humanitárnej

pomoci;

6. víta a plne podporuje nedávne diplomatické iniciatívy PK/VP Federici Mogheriniovej s cieľom dostať strany zapojené do konfliktu späť za rokovací stôl a obnoviť politický proces v Ženeve; so záujmom berie na vedomie regionálne rozhovory, ktoré viedla s Iránom a Saudskou Arábiou, a jej činnosť považuje za pridanú hodnotu a pozitívny príspevok k úsiliu osobitného vyslanca OSN Staffana de Misturu; zdôrazňuje úlohu, ktorú môže EÚ zohrávať pri obnove po skončení konfliktu a pri zmierení; opakuje svoju plnú podporu prebiehajúcej humanitárnej iniciatívy EÚ pre Aleppo, a naliehavo vyzýva všetky strany, aby uľahčili jej vykonávanie;

7. naliehavo vyzýva všetky strany, aby prijali všetky potrebné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany všetkých pracovníkov zapojených do humanitárnej pomoci v Sýrii; pripomína, že akékoľvek úmyselné útoky na humanitárnych pracovníkov sú vojnovým zločinom; žiada nezávislé a transparentné vyšetrenie všetkých incidentov, a v prípade zodpovedných osôb očakáva vyvodenie dôsledkov;

8. opakuje dramatickú výzvu zástupcu UNICEF v Sýrii v nadväznosti na početné útoky na školy a iné vzdelávacie zariadenia, a vyzýva všetky strany zapojené do konfliktu a tie, ktoré majú vplyv na ne, aby považovali ochranu detí za kľúčovú a plnili si svoje záväzky podľa medzinárodného humanitárneho práva;

9. je znepokojený obvineniami, že strany konfliktu, naďalej využívajú látky, ktoré sa uvádzajú ako chemické zbrane podľa Dohovoru o zákaze vývoja, výroby, hromadenia a použitia chemických zbraní a o ich zničení; dôrazne trvá na tom, že osoby zodpovedné za použitie chemických zbraní musia niesť zodpovednosť; podporuje predĺženie mandátu spoločného vyšetrovacieho mechanizmu Organizácie OSN pre zákaz chemických zbraní (OPCW) s cieľom určiť zodpovednosť za použitie chemických zbraní v Sýrii;

10. trvá na potrebe zabezpečiť vyvodenie zodpovednosti za porušovanie a zneužívanie ľudských práv a porušovanie medzinárodného humanitárneho práva; zastáva názor, že otázka zodpovednosti za vojnové zločiny a zločiny proti ľudskosti by nemala byť politizovaná; povinnosť dodržiavať za každých okolností medzinárodné humanitárne právo sa vzťahuje na všetky strany zapojené do konfliktu; každý, kto pácha takéto zločiny, si musí byť vedomý toho, že bude skôr či neskôr postavený pred spravodlivosť;

11. zdôrazňuje, že potreba chrániť civilistov v celej Sýrii je predpokladom akéhokoľvek politického procesu; naliehavo vyzýva EÚ a členské štáty, aby zabezpečili, že všetci, ktorí sú zodpovední za porušovanie medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a humanitárneho práva, budú čeliť spravodlivosti prostredníctvom vhodných nestranných medzinárodných mechanizmov trestnej justície alebo vnútroštátnych súdov v súlade so zásadou univerzálnej jurisdikcie; víta prvé vyšetrovanie založené na tejto zásade, ktoré sa koná v Nemecku, Francúzsku a Švédsku, s cieľom stíhať páchateľov vojnových zločincov, ktorí už majú pobyt v Európe, a vyzýva PK/VP a Komisiu, aby vypracovali usmernenia na uplatňovanie tejto zásady aj v ďalších členských štátoch; opakuje svoju podporu postúpeniu sýrskej otázky MTS, ale vzhľadom na neschopnosť Bezpečnostnej Rady rokovať o tejto otázke opakuje svoju výzvu, aby EÚ a jej členské štáty viedli úsilie v rámci Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov na vytvorenie osobitného spravodajcu pre vojnové zločiny v Sýrii, a aby zvážila podporu myšlienke

súdu pre vojnové zločiny v Sýrii, na ktorom sa zúčastnia a ktorý podporia všetky štáty OSN, ktoré sa zasadzujú za medzinárodnú spravodlivosť; keď sa konflikt skončí a s cieľom podporiť zmierenie zdôrazňuje význam sýrskej zodpovednosti za tento proces;

12. odsudzuje rozhodnutie ruského prezidenta Vladimira Putina o odstúpení od MTS, pričom poznamenáva, že Ruská federácia doteraz neratifikovala Rímsky štatút, a že načasovanie rozhodnutia poškodzuje dôveryhodnosť krajiny a vedie k záverom o jej odhodlanosti k medzinárodnej spravodlivosti;

13. vyjadruje znepokojenie nad nezákonným zadržiavaním, mučením, zlým zaobchádzaním, nedobrovoľnými zmiznutiami a zabíjaním väzňov vo väzniciach režimu a v tajných väzenských zariadeniach prevádzkovaných milíciami podporovanými zo zahraničia; vyzýva sýrske orgány spravujúce tieto väzenské zariadenia, aby zastavili popravy a neľudské zaobchádzanie a poskytli Organizácii Spojených národov alebo akejkoľvek inej neutrálnej strane [napr. Medzinárodnému výboru Červeného kríža (MVČK)] okamžitý prístup na všetky dotknuté lokality, aby mohli pozorovať situáciu a poskytnúť informácie a podporu rodinám zadržaných osôb;

14. víta preskúmanie reštriktívnych opatrení EÚ voči Sýrii a osobám, ktoré majú spoločnú zodpovednosť za represie voči civilnému obyvateľstvu v krajine; zdôrazňuje, že EÚ by mala zvážiť všetky dostupné možnosti vyvodenia dôsledkov za najstrašnejšie prípady porušovania ľudských práv a zneužívania vykonávané všetkými páchateľmi krutostí, ak bude naďalej pokračovať hrubé nedodržiavanie a neúcta k humanitárnemu právu;

15. zdôrazňuje význam účinného prerušenia financovania činností ISIS/Dá'iš, zatýkania zahraničných bojovníkov a zastavenia prílevu zbraní do džihádistických skupín; vyzýva sýrsku opozíciu, aby sa jasne dištancovala od takýchto extrémistických prvkov a ideológie; pripomína, že úsilie by sa malo zamerať na porazenie ISIS/Dá'iš a iných teroristických skupín označených OSN;

16. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov EÚ, Organizácii Spojených národov, členom medzinárodnej skupiny na podporu Sýrie a všetkým stranám zapojeným do konfliktu.